

PLANIFICAREA PROCESUALĂ A ACȚIUNILOR DE URMĂRIRE PENALĂ ÎN CADRUL INVESTIGĂRII INFRAȚIUNILOR DE CRIMINALITATE ORGANIZATĂ

Maxim GROPA,
procuror-șef al raionului Hâncești,
doctorand, USEM
<https://orcid.org/0009-0004-0965-7700>

SUMAR

Planificarea acțiunilor de urmărire penală reprezintă latura cea mai importantă a organizării investigării faptelor penale, ea asigurând efectuarea acestora în conformitate cu cerințele legale, în mod temeinic, obiectiv și complet. Așa cum se susține în literatura de specialitate și după cum confirmă practica judiciară, cercetarea actelor penale, îndeosebi a celor săvârșite în mod intenționat, este de neconceput altfel decât în baza unui plan de lucru, a unor programe bine chibzuite și întemeiate pe o analiză profundă a datelor pe care le oferă fapta la o anumită etapă de urmărire penală.

Planificarea are un conținut mai amplu, ea reprezentând „latura organizatorică și creatoare a unui complicat proces de gândire a persoanei ce efectuează urmărirea penală”, proces care finalizează cu întocmirea unui program de lucru, a unui model de activitate, de cercetare în perspectivă.

Cuvinte-cheie: planificarea, organizație criminală, izvorul indicațiilor procesuale, indicațiile procurorului, versiuni procesuale, organizarea cercetării infracțiunii, scopul cercetării penale.

Planul de urmărire penală, deși nu reprezintă o instituție reglementată de Codul de procedură penală, este un element indispensabil în cadrul unei anchete penale, inclusiv și în cadrul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată.

Planul de urmărire penală reprezintă în esență sa programarea și schițarea principalelor modalități de acumulare a probatoriului în cazul concret. Acesta va trebui să prevadă versiunile comiterii infracțiunii și să vizeze, în primul rând, efectuarea acelor acțiuni de urmărire penală care să faciliteze la acumularea rapidă a masei probatorii și descoperirea infracțiunii.

PROCEDURAL PLANNING OF PROSECUTION ACTIONS WITHIN THE FRAMEWORK OF THE INVESTIGATION OF ORGANIZED CRIME CRIMES

SUMMARY

The planning of criminal investigation actions is the most important aspect of the organization of the investigation of criminal facts, it ensures that it is carried out in accordance with the legal requirements, thoroughly, objectively and completely. As it is argued in the specialized literature and as judicial practice confirms, the investigation of criminal acts, especially those committed intentionally, is inconceivable other than on the basis of a work plan, a well-thought-out program and based on a deep analysis of the data that the act provides at a certain stage of the criminal investigation.

Planning has a wider content, it represents „the organizational and creative side of a complicated thought process of the person who carries out the criminal investigation”, a process that ends with the drawing up of a work program, a model of research activity in perspective.

Key-words: the planning, criminal organization, the source of procedural indications, the prosecutor's indications, procedural versions, the organization of the criminal investigation, the purpose of the criminal investigation.

Practica de cercetare a infracțiunilor conturează că principalele reguli cărora trebuie să corespundă un plan de urmărire penală sunt: individualitatea, realitatea și mobilitatea sau dinamismul.

Astfel, „Principiul individualității planificării activității de urmărire penală presupune că la realizarea unui plan de investigare să se țină cont de natura și caracterul infracțiunii. Atât timp cât infracțiunea reprezintă un eveniment individual prin mijloacele și metodele de comitere, individualitatea persoanelor implicate, împrejurările de timp și de loc în care s-a activat, scopul urmărit, planificarea trebuie să se efectueze individual pentru fiecare cauză în parte. Chiar dacă pornim de la ace-

ea că unele infracțiuni, după caracterul săvârșirii, sunt specifice anumitor autori, fenomen exploatat pe larg în criminalistică la identificarea făptuitorilor, cercetarea unei fapte concrete nu poate să se desfășoare după un plan-șablon, deoarece în fiecare caz aparte împrejurările ce constituie obiectul probațiunii vor fi diferite și, respectiv, activitățile necesare pentru stabilirea lor.

Principiul realității planificării activității de urmărire penală are în vedere, în primul rând, intuirea sarcinilor care decurg obiectiv din versiunile elaborate și, în rândul al doilea, prevederea în plan a activităților realizabile din punctul de vedere al posibilităților de care dispun la moment teoria și practica criminalistică, și organul respectiv. Elaborarea versiunilor implică, în afară de formularea presupunerilor, un proces de analiză logică în vederea determinării problemelor necesare a fi clarificate pentru confirmarea sau infirmarea acestora, respectiv – a sarcinilor activității de cercetare. Pentru fiecare sarcină în plan se vor prevedea activități de urmărire penală care să fie realizabile, în caz contrar, planul va avea un caracter abstract, ireal și, în consecință – inaplicabil.

Principiul mobilității, cunoscut și sub denumirea de principiul dinamismului, reprezintă a treia regulă, potrivit căreia planul de urmărire penală trebuie să fie adaptabil la situațiile modificabile ale cercetării cauzei. De obicei, planul de urmărire penală a unei infracțiuni se întocmește în baza datelor limitate de care dispune organul de urmărire penală la etapa incipientă de cercetare. La această etapă nu pot fi prevăzute toate versiunile posibile și acțiunile care trebuie întreprinse. Un atare plan poate direcționa activitatea de urmărire penală doar temporar, pentru o anumită etapă a cercetărilor. În raport cu diversele aspecte apărute, el va fi renovat prin formularea unor versiuni noi și a unor activități suplimentare de cercetare” [6, p. 2].

Conform prevederilor art. 52 Cod de procedură penală, procurorul, în activitatea sa, exercită nemijlocit urmărirea penală, conduce personal urmărirea penală și controlează legalitatea acțiunilor procesuale efectuate de organul de urmărire penală, precum și decide excluderea din dosar a probelor obținute conform prevederilor art. 94 alin.(1) Cod de procedură penală. Deci, din atribuțiile sale rezultă că acesta se află în vârful piramidei procesuale și este subiectul responsabil de urmărirea penală.

Art. 52 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală stipulează că, în cadrul urmăririi penale, procurorul dă indicații în scris cu privire la efectuarea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigații în vederea căutării persoanelor care au săvârșit infracțiuni. Indicațiile date sunt obligatorii pentru ofițerul de urmărire penală.

Astfel, conform prescripțiilor legale expuse, comunicarea procesuală a procurorului cu organul de urmărire penală se efectuează prin indicații. Aceste indicații nu apar din senin, dar rezultă din planificarea care urmează a fi realizată de către procuror sau, după caz, de organul de urmărire penală, în vederea asigurării integrității materialului probant și acumulării acestuia, fapt ce va permite verificarea versiunilor înaintate despre comiterea infracțiunii.

Deci, deși nu este prevăzut de CPP, planul de urmărire penală este izvorul indicațiilor procesuale, instrument prin care procurorul își realizează atribuțiile sale procesuale în cadrul procesului penal.

Prin prisma art. 2 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că: „Procesul penal se reglementează de prevederile Constituției Republicii Moldova, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de prezentul cod”, concluzionăm despre necesitatea codificării conceptului procesual, cum este Planul de urmărire penală, precum și a definirii instrumentului de materializare a acestuia, cum sunt indicațiile procesuale, fapt ce va contribui la armonizarea legislației procesual-penale sub aspectul previzibilității și aplicării unilaterale a normelor de drept, și va determina respectarea termenului rezonabil al urmăririi penale, deoarece mecanismul dat face ca acțiunile de urmărire penală să nu fie haotice, dar planificate, ordonate după necesitățile și logica criminalistică.

Infraționalitatea examinată prezintă anumite particularități care fac ca administrarea probatoriului să întâmpine un anumit grad de dificultate, pentru că suspectii din astfel de cauze știu să-și acopere urmele foarte bine, folosesc persoane interpusse pentru a se sustrage de la răspunderea penală în cazul deconspirării activității lor, creează o aparență de legalitate cu ajutorul unor specialiști în domeniu, folosesc în activitatea infracțională un număr cât mai mare de societăți comerciale tip fantomă, pentru a se îngreuna eventuala urmărire a fluxurilor financiare obținute pe cale criminală, și, nu în ultimul rând, deseori se bazează pe sprijinul unor funcționari ai statului în demersurile infracționale [3, p. 41].

După ce organul de urmărire penală a fost sesizat conform modalităților reglementate de Codul de procedură penală, îndeplinindu-se condițiile de fond și de formă, se va trece la următorul pas – demararea anchetei penale propriu-zise [3, p. 41].

Anume în momentul dat apare necesitatea planificării de mai departe a acțiunilor de urmărire penală de către organul care exercită urmărirea penală. Planul este întocmit de către procuror sau, după caz, de către ofițerul de urmărire penală și

urmează a fi coordonat cu procurorul ierarhic superior sau, în cazul conducerii urmăririi penale, de către procurorul de caz.

Planul de urmărire penală poate căpăta diferite forme, important ca acesta să conțină, cel puțin, următoarele puncte:

- 1) versiunile existente referitoare la comiterea infracțiunii, în dependență de care sunt aprobate măsurile tactice de examinare a cazului;
- 2) expunerea acțiunilor procesuale necesare de a fi întreprinse;
- 3) obiectivele;
- 4) riscurile/problematice;
- 5) soluțiile [3, p. 42].

Versiunile, în esența lor, sunt niște deducții logice ale persoanei ce efectuează urmărirea penală referitoare la fapta cercetată. Prin ele se materializează principiul individualității planificării activității de urmărire penală.

La înaintarea versiunilor trebuie să ținem cont de circumstanțele obținute la pornirea urmăririi penale, anume de persoanele implicate și cele care, aparent, nu au tangențe cu cazul examinat, de apartenența persoanelor la unele grupări criminale, de modul de operare și mijloacele folosite, de ideologia și pregătirea lor, aria comiterii infracțiunii.

Versiunile, fiind elaborate în planul de urmărire penală, servesc drept niște porniri care urmează să fie verificate prin intermediul acțiunilor de urmărire penală. Elaborarea versiunilor nu se face în abstract și doar prin folosirea unui proces de gândire, ci trebuie să aibă la bază declarații ale persoanelor care pot avea, sau au, cunoștințe despre faptă, eventuale urme găsite la locul faptei, declarații ale victimei etc., deci – unele date concrete care pot fi punctul de pornire a unor presupuneri în care se folosește logica, în mod cât mai obiectiv. Este recomandabil ca, de la început, să se elaboreze mai multe versiuni, care apoi să fie verificate în paralel, prin analiza comparativă a probelor, a faptelor rezultate din probele existente. O verificare succesivă a versiunilor este mai puțin eficientă, întrucât s-ar pierde din eventualele probe, iar reluarea verificării de versiuni care s-au aflat în așteptare ar îndepărta verificarea de momentul în care probele ar fi prezente, iar memoria celor care ar putea da detalii s-ar putea altera din cauza trecerii timpului [7, p. 1]. În final, una din versiuni se confirmă, ea devenind adevăr și obiectul investigațiilor.

În cazul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată, versiunile înaintate urmează să stabilească cercul de persoane ce au pregătit și comis infracțiunea, care sunt participanții la comiterea infracțiunii, existența organizației criminale

sau a grupurilor criminale, precum și apartenența făptuitorilor la ele. Spre exemplu, în cazul omorului unei autorități criminale, ar putea fi înaintate următoarele versiuni:

- omorul a fost comandat unui killer de către conducătorul unei organizații criminale concurente cu scopul preluării afacerii, din motivul existenței datoriei ș.a.;
- omorul a fost organizat de către conducătorul unei organizații criminale concurente cu scopul preluării afacerii sau din motivul existenței datoriei, ca executori fiind membrii unei grupări criminale aflate în subordine;
- omorul a fost organizat de către adunarea hoșilor din cauza comiterii de către decedat a acțiunilor ce intră în contradicție cu legile hoșești;
- omorul a fost organizat de persoane din grupările aflate în subordine, care erau în dezacord cu politica de conducere a organizației criminale;
- omorul a survenit fără implicarea factorului criminal organizat (motive familiale, personale, suicid ș.a.).

În cadrul investigării infracțiunilor nu trebuie de dat credibilitate unor versiuni în detrimentul altora, dat fiind faptul că infractorii au ca prim scop camuflarea acțiunilor lor criminale. Acțiunile de urmărire penală urmează să fie efectuate în așa ordine, încât ele să nu prejudicieze la acumularea masei probatorii și, totodată, în paralel, să fie verificate versiunile înaintate și să se completeze una pe alta. Chiar și cele mai naive versiuni au dreptul la viață, deoarece verificarea și excluderea lor micșorează numărul versiunilor rămase și mărește șansa descoperirii infracțiunii.

Versiunile înaintate urmează să fie verificate prin acțiuni de urmărire penală. Necesitatea planificării acțiunilor de urmărire reiese din principiul realității planificării activității de urmărire penală.

Tactica și metodică efectuării măsurilor speciale de investigații și acțiunilor de urmărire penală depind, cum am menționat *supra*, de versiunile înaintate. De asemenea, acestea sunt influențate de elementele de la care se declanșează cercetarea și anume de la persoana vinovată spre fapta criminală sau de la fapta prejudiciabilă comisă spre vinovat. În dependență de aceasta se întreprind măsuri speciale de investigații, acțiuni de urmărire penală, cum ar fi cercetarea la fața locului, percheziții, ridicări de obiecte/documente, numirea expertizelor, audierea victimelor și a părților vătămate ș.a. [3, p. 42].

După cum denotă exemplele din practica judiciar-penală, cercetarea cauzei poate avea șanse de izbândă doar dacă se va baza pe o organizare

chibzuită a activității de urmărire penală, organiza-re de natură să asigure:

- operativitatea și eficacitatea maximă a actelor procedurale de administrare a probelor;
- depistarea și interpretarea științifică a urmelor materiale ale infracțiunii;
- reținerea și interogarea în termeni rezonabili, din perspectiva tactică, a persoanelor bănuite;
- garantarea confidențialității materialului probatoriu și a datelor cu caracter informativ existente în cauză [4, p. 52].

Odată stabilite, problemele ce trebuie lămurite în raport cu natura infracțiunii și condițiile concrete în care a fost săvârșită, organele judiciare trebuie să desfășoare activitățile specifice de urmărire penală pentru administrarea probelor. Problemele stabilite pot fi lămurite prin efectuarea uneia sau mai multor activități de urmărire penală, menite să ducă la conturarea infracțiunii, identificarea și prinderea făptuitorilor și la dovedirea vinovăției acestora. Planificarea reprezintă latura cea mai importantă a organizării cercetării faptelor penale, ea asigurând efectuarea acestora în conformitate cu cerințele legale, în mod temeinic, obiectiv și complet. Așa cum se susține în literatura de specialitate și după cum confirmă practica judiciară, cercetarea actelor penale, îndeosebi a celor săvârșite în mod intenționat, este de neconceput altfel decât în baza unui plan de lucru, unui program bine chibzuit și întemeiat pe o analiză profundă a datelor pe care le oferă fapta la o anumită etapă de cercetare penală. Astfel, planificarea de bază științifică a activității de urmărire penală reflectă:

- finalitatea și principiile de moment ale activității de urmărire penală;
- activitățile ce vor trebui îndeplinite în fiecare dintre aceste etape, modul, mijloacele și condițiile de efectuare;
- termenul și locul unde vor trebui efectuate;
- sfera participanților la realizarea fiecărei activități, cu precizarea atribuțiilor ce le revin;
- controlul și evidența efectuării fiecărei activități;
- bilanțul final al rezultatelor obținute [1, p. 52].

Organizarea și planificarea cercetării infracțiunilor este veriga de legătură între normele de drept procesual și cele de tactică, iar managementul acțiunilor de urmărire penală contribuie la realizarea sarcinilor procesului penal, începând chiar din faza actelor premergătoare. Aspectele în cauză au fost abordate de savanți precum R.S. Belkin, L.N. Calincovskii, N.P. Iablokov, I.F. Crîlov, L.M. Corneev, A.M. Larin, A.G. Filipov, S. Doraș, Iu. Odagiu. În lucrările savanților nominalizați au fost tratate

elemente ce țin de organizarea și desfășurarea acțiunilor de urmărire penală, cercetarea la locul faptei, percheziția, particularitățile de cercetare a unor tipuri de infracțiuni ș.a. Tot ei au fost și acei care, pe lângă compartimentele de tehnică și tactică criminalistică, au contribuit la elaborarea unui nou compartiment – metoda cercetării infracțiunilor [5, p. 19].

În rezultatul unei retrospective a doctrinei criminalistice și a tezelor managementului, acești autori au identificat și înaintat un șir de viziuni pentru a scoate în evidență și elabora esența procesului de organizare, planificare, precum și a procesului de cercetare a infracțiunilor. Aceste abordări conțin elemente distincte care solicită, în opinia noastră, o evaluare. Spre exemplu, savantul rus A.M. Larin definește organizarea cercetării infracțiunii ca „selectarea, repartizarea forțelor și mijloacelor aflate la dispoziția ofițerului de urmărire penală, crearea și utilizarea condițiilor optime în scopul realizării justiției” [9, p. 59].

I.F. Crîlov a mai inclus în organizarea cercetării infracțiunii și condițiile necesare de lucru pentru ofițerul de urmărire penală; biroul de serviciu, transportul, asigurarea tehnico-materială [8, p. 297].

Simion Doraș este de părerea că, prin organizare, se are în vedere, pe de o parte, crearea condițiilor de muncă, pregătirea, repartizarea forțelor și mijloacelor de care dispun organele respective, iar, pe de altă parte, ordonarea în baza planului de lucru a activităților și măsurilor necesare realizării scopului propus, clarificării depline a faptelor și a împrejurărilor ce pot contribui la confirmarea adevărului într-un proces penal [2, p. 280].

Precum am menționat, efectuarea acțiunilor de urmărire penală nu trebuie să fie un lucru haotic. Planul acțiunilor de urmărire penală nu este unul standardizat și desfășurarea acțiunilor de urmărire penală poate să fie diferită, de la caz la caz, inclusiv la efectuarea urmăririi penale în cazuri de criminalitate organizată. Însă, în mare parte, logica procesuală indică asupra necesității, la etapa inițială, a investigațiilor în cazurile de criminalitate organizată sau asupra efectuării acțiunilor de urmărire penală, cum sunt măsurile speciale de investigații. Această rațiune este bazată pe impunerea legală a organului de urmărire penală ca, în cursul procesului, să activeze astfel ca, obținând informații și administrând probe, nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită de comiterea vreunei infracțiuni, precum și să administreze probe care învinovățesc sau, după caz, dezvinovățesc persoana.

Activitatea specială de investigații reprezintă totalitatea de acțiuni de urmărire penală cu caracter public și/sau secret efectuate de către

ofițerii de investigații în cadrul urmăririi penale numai în condițiile și în modul prevăzute de Codul de procedură penală. În acest caz, urmează de atras atenția că măsurile speciale de investigații sunt efectuate doar de către ofițerii de investigație, admiși în cadrul urmăririi penale în baza ordonanței procurorului.

Informațiile obținute ca rezultat al efectuării măsurilor speciale de investigații pot fi admise ca probe, conform art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală, numai în cazurile în care ele au fost administrate și verificate prin intermediul unor astfel de mijloace:

- 1) declarațiile bănuțului, învinutului, inculpatului, ale părții vătămăte, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului;
- 2) raportul de expertiză judiciară;
- 3) corpurile delictive;
- 4) procesele-verbale privind acțiunile de urmărire penală și ale cercetării judecătorești;
- 5) documentele (inclusiv cele oficiale);
- 6) înregistrările audio sau video, fotografiile;
- 7) constatările tehnico-științifice și medicolegale;
- 8) actele procedurale în care se consemnează rezultatele măsurilor speciale de investigație și anexele la ele, inclusiv stenograma, fotografiile, înregistrările și altele;
- 9) procesele-verbale de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele și procesele-verbale de consemnare a opiniei organului de control de stat al activității de întreprinzător, emisă conform prevederilor art. 2761 CPP, dacă nu a fost expusă într-un proces-verbal de control;
- 10) procesul-verbal de control, întocmit în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, un alt act de control/administrativ cu caracter decizional, întocmit de un organ de control în rezultatul unui control efectuat conform legislației speciale în vigoare, în conformitate cu prevederile legii procesuale, cu respectarea drepturilor și libertăților persoanei sau cu restricția unor drepturi și libertăți autorizată de către instanța de judecată.

Informațiile obținute în rezultatul efectuării măsurilor speciale de investigații indică în continuare asupra acțiunilor de urmărire penală care urmează a fi efectuate. Astfel, spre exemplu, ca rezultat al interceptării convorbirilor telefonice a conducătorului organizației criminale, s-a stabilit depozitarea sumelor financiare obținute în urma activității criminale a organizației criminale pe un cont bancar care aparține unei persoane terțe.

În așa caz, această situație ar determina efectuarea altor măsuri speciale de investigații, cum ar fi urmărirea vizuală a persoanei căreia îi aparține contul bancar, cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat, monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară, colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice, precum și efectuarea ulterioară a acțiunilor de urmărire penală, cum ar fi ridicarea rulajelor bancare, percheziția la domiciliu și în automobil, și audierea acestuia în calitatea procesuală adecvată masei probatorii acumulate în privința sa.

Anume cele descrise caracterizează principiul mobilității, cunoscut și sub denumirea de principiul dinamismului, care reprezintă a treia regulă, potrivit căreia planul de urmărire penală trebuie să fie adaptabil la situațiile modificabile ale cercetării cauzei.

După măsurile speciale de investigații, în planul de urmărire penală se enumeră și acțiunile de urmărire penală care urmează a fi executate. De regulă, inițial se efectuează acțiunile de urmărire penală îndreptate spre constatarea unor fapte care, la momentul executării lor, nu ar putea fi cunoscute de către persoanele suspecte de comiterea infracțiunii – cum ar fi ridicări, examinări de documente – și s-ar finaliza cu percheziții, audieri de martori și învinuiri.

Un compartiment nu mai puțin important al planului este informația despre persoana responsabilă de executarea acțiunilor de urmărire penală și termenul de realizare a acestora.

Un plan de urmărire penală imperativ trebuie să fie ghidat de obiective concrete spre care tinde procurorul/organul de urmărire penală – ca rezultat al realizării cercetării. Obiectivele se trasează pe termen scurt, mediu și lung. Exemple de obiective pot fi:

- 1) anihilarea activității organizației criminale și tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate;
- 2) înăsprirea de către stat a controlului asupra activității Sistemului penitenciar;
- 3) înaintarea propunerilor de modificare a legislației (Codul de procedură penală, Codul penal, legislația ce ține de combaterea criminalității organizate);
- 4) crearea și ținerea unui registru al membrilor organizațiilor criminale create pe teritoriul Republicii Moldova ș.a. [3, p. 42].

În cazul efectuării acțiunilor de urmărire penală și măsurilor speciale de investigație, în calea spre realizarea obiectivelor pot apărea niște pie-

dici/impedimente care, în esența lor, pot pune în pericol investigația și tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate. Aceste riscuri pot fi de ordin procesual sau funcțional, precum:

- opunerea rezistenței de către membrii organizației criminale (ridicarea răscoalelor, organizarea dezordinilor în masă);
- modificări ale legislației procesual-penale, penale, execuționale ș.a.;
- atacuri asupra membrilor grupului de urmărire penală (fizice, de intimidare);
- înlăturarea membrilor grupului de urmărire penală de la investigarea cauzei penale;
- scurgeri de informații;
- opunerea unor instituții statale la redresarea situației la capitolul nominalizat, dat fiind faptul implicării lor în activitatea organizației criminale și susținerea acesteia [3, p. 42].

Pentru armonizarea executării acțiunilor planificate, realizarea obiectivelor și excluderea riscurilor, procurorul de caz trebuie să prevadă soluții concrete care vor ghida buna desfășurare a urmăririi penale, cum ar fi:

- a) asigurarea unei urmăririi penale calitative;
- b) asigurarea secretului urmăririi penale;
- c) asigurarea protecției securității statului în cazuri ce se impun;
- d) asigurarea cu forțe speciale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării;
- e) asigurarea logistică a activităților speciale de investigații [3, p. 43].

În cadrul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată, precum și pe parcursul întregului proces penal, comunicarea între subiecții procesuali pe linia ierarhică se face în baza indicațiilor scrise. Indicațiile scrise ale procurorului sunt obligatorii spre executare organului de urmărire penală, precum și organului care efectuează activitatea specială de investigații, ambele cu menirea să orienteze mersul urmăririi penale. În caz că ultimii nu sunt de acord cu indicațiile scrise ale procurorului de caz, ele pot fi atacate la procurorul ierarhic superior.

De corectitudinea indicațiilor depinde mersul urmăririi penale. Indicațiile sunt personale și atrag răspunderea disciplinară în cazul neexecutării lor. De regulă, indicațiile procurorului sunt date concret pentru anumite acțiuni, cu indicarea termenului de executare a acestora. Despre executarea indicațiilor se informează ordonatorul. De aseme-

nea, se informează procurorul și în cazul imposibilității executării indicațiilor în vederea luării de măsuri necesare.

Indicațiile procurorului nu trebuie să aducă jigniri demnității umane sau să încalce drepturile constituționale ale persoanei.

În mare parte, indicațiile reies din planul de urmărire penală, ele fiind principalul atribut prin care procurorul și ofițerul de urmărire penală își realizează atribuțiile procesuale.

Referințe bibliografice

1. Chirilă M. *Criminalistică. Note de curs*. Chișinău: 2014. 64 p. <https://old.criminology.md/suport.sup22> (vizitat 11.04.2023).
2. Doraș S. *Criminalistica*. Chișinău: Cartea Juridică, 2011. 280 p.
3. Gropa M. Aspecte privind investigarea infracțiunilor comise cu utilizarea materialelor radioactive, chimice, biologice. În: *Promotion of Social and Economic Values in the Context of European Integration 4th International Conference*. Vol. II (Chișinău, 3-4 decembrie 2021), p. 38-58.
4. Gurschi, C., Nicolaev Gh. ș.a. *Asistența juridică internațională în materie penală, Manualul judecătorului și al procurorului*. Chișinău, 2012. <https://ro.scribd.com/document/407546161/Asisten%C5%A3a-Juridic%C4%83-Interna%C5%A3ional%C4%83-In-Materie-Penal%C4%83> (vizitat 11.04.2023).
5. Nestor S. Eficientizarea organizării și planificarea cercetării infracțiunilor comise de minori. În: *Anale științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI RM: științe juridice*, 2012, nr. XII (2), p. 119-122.
6. *Organizarea și planificarea activității de urmărire penală*. În: Platforma web ZDOCS. <https://zdocs.ro/doc/organizarea-și-planificarea-activității-de-urmărire-penală-dn63vo275515> (vizitat 15.04.2023).
7. *Planificarea urmăririi penale și a judecății*. În: Platforma web SCRIGROUP. <https://www.scrigroup.com/legislatie/drept/PLANIFICAREA-URMARIRII-PENALE-85172.php> (vizitat 11.04.2023).
8. Крылов, И.Ф. *Криминалистика*. Ленинград: 1976. <http://lawlibrary.ru/cart.php?sto=100&rnd=79178652> (vizitat 11.04.2023).
9. Ларин, А.М. *Расследование по уголовным делам. Планирование, организация*. Москва, 1970. https://www.studmed.ru/view/larin-am-rassledovanie-po-ugolovnomu-delu-planirovanie-organizaciya_260f02a468c.html (vizitat 11.04.2023).